

Viliam Sivek, majitel Sivek Hotels, předseda Asociace cestovních kanceláří

Lidé musí vidět, že je třeba dělat dobro

★ Rozhovor

Petra Horáková
petra.horakova@economia.cz

S yn politické vězeňkyně Ludyše Zajícové-Sivekové, který jako malý kluk poznal, jak bolí hlad, dnes podnikatel v cestovním ruchu, patří nejen k úspěšným českým manažerům, ale i k velkým mecenášům. Do vybudování terapeutického centra pro duševně nemocné a sociální kavárny Modré dveře v Kostelci nad Černými lesy vložil 25 milionů korun. Centrum vede jeho manželka, psychoterapeutka Kateřina Siveková. On a jeho rodinná firma Sivek Hotels dotují i sociální kavárnu, jež je součástí centra a v níž pracují lidé, kteří třeba ještě před pár měsíci neuměli promluvit na cizího člověka.

V rozhovoru pro Hospodářské noviny hovoří o tom, proč se v dětství musel s babičkou odstěhovat z rodné Trnavy do bývalých Sudet. Proč nestudoval, ale od 14 let pracoval v dolech. A proč si myslí, že společenská odpovědnost je povinností každého, nejen bohatého a úspěšného člověka.

HN: Vaše matka byla zřejmě výjimečná žena, ale vaše dětství asi nebylo jednoduché...

My jsme se do vyhnanství do bývalých Sudet v Orlických horách z rodné Trnavy dostali, když mi byly čtyři roky. Maminka byla ve vězení. A já musel doma hodně pomáhat, protože babička žila jen z nízkého vdovského důchodu, a já od osmi musel nakládat vozíky v lomu. Ale bral jsem to jako normální. A vlastně je to pro mě krásná doba kluka z ulice, která mě vychovávala. I když jsem v té době poznal takový hlad, který mě až bolel. Ale i to k tomu patřilo.

HN: Proč matku komunisté zavřeli?

Maminka za války převáděla francouzské utečence přes frontu za Slovenského národního povstání a aktivně se účastnila bojů u Strečna. A ještě k tomu pocházela z buržoazní rodiny. Ale v padesátých letech byl v kurzu jen Sovětský svaz. A mou matku prostě zavřeli do Leopoldova za takzvanou vlastizradu. Tak to tehdy bylo. Já ji pořádně poznal až před pubertou. Měl jsem k mamince ale mimořádný vztah, protože babička o ní stále mluvila.

HN: Mluvila maminka o věznění?

Ne, nikdy o tom, co prožila, nechtěla mluvit, jen si pamatuji, že jsem slyšel, jak říkávala, že bývala hodně bítá. A také si pamatuji na to, že když jsem byl jako malý kluk za mámou na návštěvě ve vězení, tak mi ukazovala malé šachové figurky, které vyrobila z vězeňského chleba.

HN: A co bylo pak?

Maminka, profesorka jazyků, chodila stahovat závory na nádraží v Těchoníně a domů nosila vždy tašku černého uhlí, abychom měli čím topit. A na to uhlí si vzpomínám proto, že mě nikam nevzali na studia, a ve čtrnácti jsem odešel do dolu Dukla na Ostravsko. V roce 1961 se tam ale odehrála důlní tragédie, při které zemřelo 108 horníků. A já už sfárat nikdy nechtěl. Potom jsem házel uhlí na lokomotivě, dělal posunovače u dráhy, to vše do doby, než přišla mamincina rehabilitace. Rodina byla vyřazena z klatby, mamince dali další vyznamenání a ze mě udělali ředitele internátu. Mohl jsem začít dálkově studovat, vyhrál konkurz na ředitele kulturního domu v Novém Městě nad Metují a tam jsem poprvé přičichl ke gastronomii a k hotelnictví.

HN: Jak jste se pak ocitl v Praze?

Ten náš kulturní dům patřil k nejlepším v republice a mě si tam vyhlédli jako člověka, který by tady mohl pomoci s vybudováním dnešního hotelu Pyramida, tehdy velkého odborářského domu rekreace. Vzal jsem rodinu a na začátku osmdesátých let jsme se přestěhovali. Hotel jsem vybuvoval a po dvou letech mě vyhodili. Prý nejsem prověřen na státní tajemství a nemohu se pracovně stykat s cizinci. Důvodem bylo, že moje maminka spolupracovala za války právě s Francouzi. V té době začínalo peklo znovu. Ale pak přišlo zvonění klíček...

HN: Jak se z vás stal úspěšný majitel hotelové sítě?

Možná jsem nějaké schopnosti zdědil, protože za první republiky byl jeden dědeček majitelem největšího cukrovaru ve střední Evropě a druhý dědeček ředitelem Figara. Po revoluci v roce 1989 jsem si pronajal v Hostivaři ubytovnu (dnešní hotel Selský dvůr) a přestavěl jsem ji.

HN: Musel jste si vzít tehdy úvěr?

Ano, ovšem nebyl to úvěr, ale lichva – 13 milionů na 21procentní úrok. Ale vyplatilo se. Založil jsem i cestovní kancelář. A postupně přibývaly další hotely, až jich bylo najednou 47 a v nich 560 zaměstnanců, největší tuzemská hotelová síť v Česku: EuroAgentur Hotels & Travel. Pak jsem docela těžce onemocněl, byl jsem hodně unavený, a navíc v roce 2010 přišla nabídka, která se neodmítá. Kolik to bylo, neřeknu, ale prostě jsem prodal celý byznys – hotely, incomingovou cestovku, veškeré vybavení.

HN: Nabídka přišla od Rusů?

Ano. Myslím, že se jim daří docela dobře. Nechal jsem si čtyři hotely, dal dohromady tým a vybuvoval rodinnou firmu Sivek Hotels.

HN: Pracují ve firmě i vaše děti?

Z pěti tří. Čtvrtý syn Michal je bývalý úspěšný hokejista a dnes dělá agenta, skauta. A nejmladší dcerka chodí do druhé třídy.

Viliam Sivek (67)

Podniká 23 let v cestovním ruchu. V roce 1989 založil EuroAgentur Hotels & Travel, kterou před dvěma lety prodal. Dnes vlastní rodinnou firmu Sivek Hotels (obrat 100 milionů korun) a je předsedou Asociace cestovních kanceláří. Má 5 dětí. S manželkou založili sdružení Modré dveře pro lidi, kteří trpí duševními nemocemi. Provozují tam i sociální kavárnu a krizové centrum.
FOTO: ARCHIV V. SIVÉKA

MODRÉ DVEŘE Do terapeutického centra Modré dveře nechodí jenom duševně nemocní, ale také zdraví lidé, třeba na angličtinu. FOTO: ARCHIV V. SIVÉKA

“Člověk, který před šesti měsíci slovo nepromluvil, dnes v kavárně Modré dveře suverénně obsluhuje. A vydělá si ve třiceti třeba první peníze v životě.

HN: Kromě hotelů jste ale společně s vaší manželkou vybuvoval i terapeutické centrum Modré dveře pro duševně postižené. A vložil jste do toho 25 milionů. Co vás vedlo k donátorství?

Ten hlad, který jsem měl jako dítě a který si dodnes pamatuji. S kamarády jsme se kdysi na ulici dělili o jednu kyselou okurku. Když jsem začal podnikat, obracelo se na mne hodně neziskovek, abych pomohl. A já jsem chtěl, aby i zaměstnanci viděli, že je třeba dělat dobro. To je prostě normální. Nejprve jsme dlouho přispívali Jedličkovu ústavu a pak jsme s manželkou před dvěma lety koupili v Kostelci dům, který jsme zasvětili duševně nemocným. Základní myšlenku celému projektu dala manželka, která pracuje v oboru. Udělala velmi podrobnou analýzu, kam lidé jezdí za pomoci v Praze – východ, a bylo jasné, že tohle má smysl. Příznat se dneska kamarádovi, že mě dítě či žena jsou duševně nemocní, je horší než říct, že syn či dcera něco ukradli. Je to prostě v této společnosti stále tabu. A když vidím, jaké mají v Kostelci výsledky – v krizovém centru, v sociální kavárně, v terapii –, vím, že tohle má opravdu smysl. Mají 650 návštěv za rok.

HN: V kavárně pracují klienti centra?

Ano. Člověk, který před šesti měsíci slovo nepromluvil, dnes v kavárně suverénně obsluhuje. A vydělá si ve třiceti třeba první peníze v životě. A ti, co nemohou pracovat v kavárně, si vydělávají v hrnčičské dílně či korálkárně – jejich výrobky v našich hotelích prodáváme, a co utřžeme, dostanou handicapovaní. Ted jsme před koncem roku dělali aukci Andělé pro Modré dveře. Víte, když jsme dům koupili, byl pomalován anděly – fresky na stěnách, na oknech. Byl krásný, ale v hrozném stavu. Tam, kde to šlo, jsme anděly nechali. Klienti i naši známí vyráběli anděly a na aukci přišli mí zaměstnanci. Aukce byla úspěšná. Modré dveře tak získaly asi 150 tisíc korun. Ale nejhezčí bylo, když ti

dospělí nemocní lidé viděli, že si jejich výrobek někdo vydražil. Třeba za osm set korun.

HN: Kolik vás stojí roční provoz?

Rozpočet je asi sedm milionů, třetinu dokážeme sehnat z dotací, zbytek je od dárců, firmy a mé rodiny. Nechal jsem třeba vyrobit zvyčáčky, na obalu jsou Modré dveře, a prodáváme je v hotelích. Výtěžek jde na konto centra. Motivují ředitele hotelů i tým, že jim trochu vyhrážují, že pokud pan Sivek nebude mít na Modré dveře, oni nebudou mít na investice do hotelového vybavení. I číšník může přece při placení hostovi zvyčáčky či výrobek nabídnout a vysvětlit, nač může přispět.

HN: A jak to berou zaměstnanci?

To samozřejmě úplně nevím, neb do hlavy jim nevidím, ale máme úplně minimální fluktuaci. Vlastně – pokud to nechceme my – nikdo z firmy dobrovolně nikdy neodešel, ani z první, ani z nynější. Takže myslím, že se zaměstnancům u nás ve firmě daří dobře, jinak by přece odcházeli. A to u mě ve firmě nikdy nebyly odbory.

HN: Kdy jste cítil, že jste opravdu úspěšný?

Budete se divit, ale asi to bylo mé krátké působení v hokejovém klubu, ve Spartě Praha, kde jsem pár let dělal generálního manažera a šéfa představenstva. S hokejovým klubem, který byl tehdy na dně tabulky, jsem získal dva roky po sobě mistrovský titul.

HN: Zároveň jste šéfem Asociace cestovních kanceláří. Proč?

Protože mě zvolili a také proto, že cestovní ruch i hotelnictví patří desítky let k mému životu. A myslím, že má smysl o ten obor bojovat. Zažil jsem 15 ministrů, většina z nich věděla o cestovním ruchu velmi málo, a teď se nám snad blýská na lepší časy.